

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาบทบาทในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
ผู้วิจัยได้นำเสนอดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และประธานกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
จำนวนทั้งสิ้น 708 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 236 คน ครู จำนวน 236 คน และ
ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 236 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และประธานกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งได้มาโดย
การสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดโดยเกณฑ์ 35% (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 66) ได้จำนวนกลุ่ม
ตัวอย่างทั้งสิ้น 249 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 83 คน ครู จำนวน 83 คน และ
ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 83 คน โดยมีลำดับขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

2.1 จำแนกโรงเรียนเป็น 2 ขนาด ได้โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 170 โรงเรียน
และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 66 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 236 โรงเรียน

2.2 สุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ได้จำนวน 60 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่
ได้จำนวน 23 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 83 โรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดใหญ่	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	170	60	66	23
ครู	170	60	66	23
ประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	170	60	66	23
รวม	510	180	198	69

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert ตามระดับปัญหา ตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง	มีบทบาท	มากที่สุด
4 หมายถึง	มีบทบาท	มาก
3 หมายถึง	มีบทบาท	ปานกลาง
2 หมายถึง	มีบทบาท	น้อย
1 หมายถึง	มีบทบาท	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงบทบาทในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนและบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานและการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2 ศึกษาการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 63 - 71) ดังนี้

2.2.1 กำหนดขอบข่ายของคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหลักการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

2.2.2 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของ Likert ที่ครอบคลุมปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อ และนำมาใช้จำนวน 45 ข้อ

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และครอบคลุมของเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้เสนอแนะ

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และความครอบคลุมของเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.2.1 นายบวร เทศารินทร์ วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พิจารณาความเหมาะสมและถูกต้องของโครงสร้างและเนื้อหาในงานวิจัย

3.2.2 นายสมบัติ วรรณฤทธิ์ วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำพิมูล อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ พิจารณาความเหมาะสมและถูกต้องของภาษาที่ใช้ในงานวิจัย

3.2.3 นางสาวประกายคำ เทศารินทร์ วุฒิ กศ.ม. (การวัดและประเมินผล

การศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านคินจี่ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ พิจารณาความเหมาะสมและความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้งและปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 55 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด. 2548 : 96) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

3.5 นำแบบสอบถามที่มีค่าตามเกณฑ์และตรวจสอบความถูกต้องแล้ว นำไปรวบรวมและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งนัดหมายวันและเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน
3. ไปรับแบบสอบถามคืนตามกำหนดนัดหมายจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามส่งและรับคืนด้วยตนเองทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วคัดเลือกฉบับที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะของตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด. 2548 : 96) ดังนี้

ระดับบทบาท		คะแนน
มีบทบาทมากที่สุด	ให้	5
มีบทบาทมาก	ให้	4
มีบทบาทปานกลาง	ให้	3
มีบทบาทน้อย	ให้	2
มีบทบาทน้อยที่สุด	ให้	1

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยลำดับดังนี้

3.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำมาแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 111) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความว่า
4.51 – 5.00	มีระดับบทบาทมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีระดับบทบาทมาก
2.51 – 3.50	มีระดับบทบาทปานกลาง
1.51 – 2.50	มีระดับบทบาทน้อย
1.00 – 1.50	มีระดับบทบาทน้อยที่สุด

3.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของระดับบทบาทในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยวิเคราะห์ t -test เพื่อทดสอบระดับการปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีสถานภาพแตกต่างกันและทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'

3.3 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 โดยการจำแนกความถี่ของข้อเสนอแนะ และนำเสนอในรูปของตารางค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 - 2.1 การหาร้อยละ
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ t -test และ F -test และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe'